

Cool
Calm
and
Collected

ARTiFAKTi

Inspirationsmateriale til brug i undervisning

ARTiFAKTi Cool,
Calm and Collected
er tænkt som inspiration
til undervisning af elever
i grundskolens udskoling,
men kan naturligvis også
tilrettes undervisning
på andre niveauer.

Udover materialets
hovedtekst, der giver
en overordnet introduktion
til udstillingen, præsenterer vi
forslag til en relevant analyse-
model for beskæftigelsen med
samtdiskunst samt forslag til et
videre arbejde med nogle af de
værker, der primært rummer
referencer til samfund og
identitet.

Indenfor de seneste 15 år synes mange danske samtidskunstnere at have arbejdet indenfor et stramt og køligt formsprog. Med i alt 80 værker fordelt på 47 kunstnere og kunstnergrupper præsenterer særudstillingen *Cool, Calm and Collected* et bredt udvalg af denne del af den danske samtidskunstscene.

Cool, Calm and Collected er dog en udstilling, som både samler og udfolder. Udstillingen ønsker at tydeliggøre, hvordan dansk samtidskunst har forskellige former for stramme, kølige og poetiske udtryk til fælles. Men samtidig er hensigten med udstillingen også at udfolde, hvor forskelligt kunstnerne arbejder i deres valg af materialer, medier og tematikker, og at der under de kølige og forførende overflader oftest bobler et indhold af oprørsk, politisk og kritisk karakter.

Ved at dykke ned i værkernes indholdsside opnås således et langt mere nuanceret billede af den spændvidde, der finder sted i dansk kunst. Den vidner om, at de danske samtidskunstnere ikke alene er optaget af form og æstetik, men i lige så høj grad interesserer sig for aktuelle problemstillinger i samfundet såsom flygtningekriser, forandringer og stress.

Generelt kan samtidskunst virke svært tilgængeligt, fordi mange værker måske ikke er helt så umiddelbar afkodelige som eksempelvis et guldaldermaleri eller en klassisk skulptur. Vi kan nemmere forholde os til disse ældre og klassiske udtryksformer fordi vi bl.a. er trygge ved både deres håndværksmæssige og stilistiske udformning. Men sådan forholder det sig ikke nødvendigvis med samtidskunsten, som på mange måder stiller andre krav til sit publikum. I samtidskunsten er det vigtigste ofte ideen bag kunstværket samt de associationer, tanker og spørgsmål, der opstår hos betragteren.

Man kan sige, at samtidskunsten – i modsætning til ældre og klassisk kunst – nærmere søger at stille spørgsmål end at levere svar. Publikums spørgsmål til værket hører derfor også med i kernen til forståelsen.

Stemningen for udstillingsbesøget kan derfor også med rette slås an med Søren Thilo Funders værk *Lumberton (Ear)*: Et særdeles livagtigt, afskåret øre, som er placeret i græsset foran museet. Værket er en kopi af det øre, som i David Lynch filmen *Blue Velvet* bliver fundet i den idylliske by Lumberton, og som derefter fører filmens hovedperson ud på en mørk rejse, der får idyllen til at krakelere.

Funders øre fungerer til sammenligning som en startmarkør til de fortællinger, der gemmer sig under udstillingens blankpolerede kunstobjekters overflade. For dykker man ned i værkerne og ser bag om deres ydre, vil man opdage et utal af meningsfulde emner, som på forskellige måder relaterer sig til den tid og det samfund, vi alle er en del af.

Tue Greenfort, *A Domestic Crop from fields in a foreign land*, (2010), 2014

Søren Thilo Funder, *Lumberton (Ear)*, 2014

Peter Land, *I'm NOT Here*, 2013

I undervisningssammenhænge vil der med udstillingen derfor også være nok at tage fat på – særligt indenfor et tematisk arbejde med samfund og identitet. Af samme grund har vi i materialet her valgt at henvise til den såkaldte "Trekantsmetode", der vil kunne bruges som en mulig indgang til kunstværkernes forskellige budskaber.

God fornøjelse!

TREKANTSMETODEN

Trekantsmodellen er en metode, man kan anvende, til at analysere indholdssiden af samtidskunst. Metoden består af tre trin; På trin 1 beskrives værket så enkelt, som det overhovedet er muligt (Hvad ser du?) I trin 2 undersøger man, hvilket spændingsfelt værket kan være spændt ud imellem (Hvilke modsætninger ser du repræsenteret?) På trin 3 definerer man til sidst et overordnet tema, som værket beskæftiger sig med (Hvad er fællesnævneren for det modsætningspar, som kunstværket opstiller, og som objekterne eksemplificerer?)

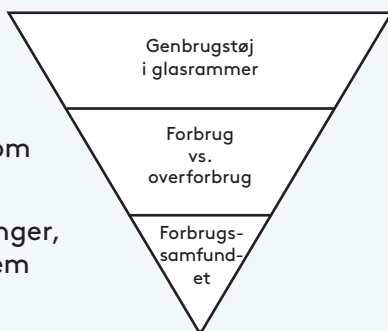
ET EKSEMPEL:

Nina Beier: *Portrait Mode*, 2011

Trin 1: Beskriv værket så enkelt, som overhovedet muligt

Trin 2: Undersøg hvilke modsætninger, værket er spændt ud imellem

Trin 3: Definér et overordnet tema

UDVALGTE VÆRKER MED FOKUS PÅ SAMFUNDSKRITIK:

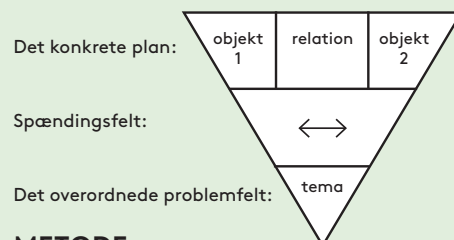
- Nina Beier: *Portrait Mode* (2011)
- Jens Haaning: *Afghanistan 5012 km* (2003)
- Jette Hye Mortensen: *We forget and we die all over again* (2017)
- Sofie Hesselholdt & Vibeke Mejlvang: *Native, Exotic, Normal / State of Emergency* (2017)
- Sofie Hesselholdt & Vibeke Mejlvang: *The Orient* (2016)
- Superflex: *Copyright* (2006)
- Superflex: *Letter to Superflex* (2008)

Cool, Calm and Collected er et sprogligt udtryk, man bruger om personer, som udstråler ro, og som er cool og selvsikre – men det anvendes også som udtryk for en kølig, skandinavisk æstetik i mange design-magasiner.

1 Kilde: Seligmann, Tine, Godsk Larsen, Dorthe & Steenbech, Claus: "Nøddeknækkere til samtidskunst", Skoletjenesten på Sjælland, 2008. Tilgængelig på <http://samtidskunst.dk/sites/default/files/publications/pdf-version-af-noeddeknækkere.pdf> Trekantsmetoden

Udstillingen vil inkludere et performanceprogram med en række performances af bl.a. Sophie Dupont, Lilibeth Cuenca Rasmussen og Jeannette Ehlers (opførelsen finder sted på udvalgte tidspunkter i løbet af udstillingsperioden).

TREKANTSMETODEN

METODE

Det konkrete plan/forenkling:

Ved at forsøge at beskrive et kunstværk med færrest mulige ord tvinges eleverne til at præcisere deres observationer – at definere værkets mindste bestand- dele og deres sammenhæng.

Spændingsfelt/modsætningspar:

Når værket er beskrevet, kan man lede efter de betydningsmæssige yderpunkter: hvilke ekstremer er værket/objekterne spændt ud imellem? Det kan f.eks. være: Liv ↔ Død, Skyld ↔ Uskyld eller Værdig ↔ Uværdig. Find det eller de modsætningspar, som værket lægger op til, og som beskueren derved tvinges til at forholde sig til.

Tema:

Find et overordnet tema for værket. Hvad er fællesnævneren for det modsætningspar, som kunstværket opstiller, og som objekterne eksemplificerer?

Jeppe Hein, *Blue Mirror Balloon (light)*, 2017, installation

OPGAVER – SAMFUNDSKRITIK

- Brug Trekantmetoden til at finde ud af, hvilket indhold værket kredser omkring
- Sammenlign jeres trekantsmodeller og begrund jeres valg
- Find på ideer til dit eget samfundskritiske værk ved bruge trekanten 'omvendt':
 - Hvilket samfundskritisk tema vil du tage fat i?
 - Hvilke modsætningspar kan temaet fx indeholde?
 - Hvilke objekter kan bruges til at sætte fokus på temaet?
 - ◆ Lav et mindmap med hvert af de to elementer og tænk på mulige objekter
 - ◆ Vælg to af objekterne og tænk over, hvordan de kan forbindes?
- Præsenter din idé for de andre

UDVALGTE VÆRKER MED FOKUS PÅ IDENTITET:

- Elmgreen & Dragset: *He (Gold)* (2012)
- Jakob Kolding: *Untitled (Check your Head)* (2013)
- Jakob Kolding: *Ansiget* (2015)
- Kirstine Roepstorff: *Yellow Dragon Of The Center* (2013)
- Mille Kalsmose: *Tribe – My Survival* (2016)
- Peter Land: *I'm NOT here* (2013)
- Rikke Benborg: *Masquerade* (film) (2012)

OPGAVE – IDENTITET

- Hvad vil det sige at have en identitet?
- Hvad kan påvirke ens identitet?
- På hvilken måde kan værket hænge sammen med temaet identitet?
- Find på ideer til dit eget identitetsværk. Brug fx følgende igangsættere:
 - Lav et mindmap, hvor du noterer mulige objekter, som kan symbolisere noget omkring identitet i forhold til køn og seksualitet
 - Lav et mindmap, hvor du noterer mulige objekter, som kan symbolisere noget omkring skift i identitet i forhold til skole og hjem
 - Lav et mindmap, hvor du noterer mulige objekter, som symboliserer de egenskaber, andre kender dig på
- Præsenter din idé for de andre

Nina Beier: *Portrait Mode*, 2011

Spørg kunsten: Med udstillingen ønsker vi at viderefordre kunstnerens egne tanker og ideer – og samtidig give publikum mulighed for at stille spørgsmål tilbage til kunstnerne. Hvad undrer dig – i udstillingen, i kunsten, i Danmark, i verden? Find spørgeskortene ved indgangen til galleriet.

Pernille Kapper Williams, *Matter upon Matter*, 2008

ARTiFAKti er udarbejdet af Formidlingsafdelingen, ARoS

Tekstbearbejdelse: Anne Mette Høncke, Formidlingsudvikler Børn og unge

Læringskonsulent: Karen Monrad, Udskolingslærer Skåde Skole

Layout: Signe Rump Thorsen, Grafisk designer

YDERLIGERE INFORMATION

Har du spørgsmål til materialet – eller ønsker råd og vejledning om brug af udstillingen i undervisningssammenhæng, er du altid velkommen til at kontakte os:

Formidlingsafdelingen på ARoS

Aros Allé 2 | DK-8000

Tlf: 87306644 eller vol@aros.dk

ARoS